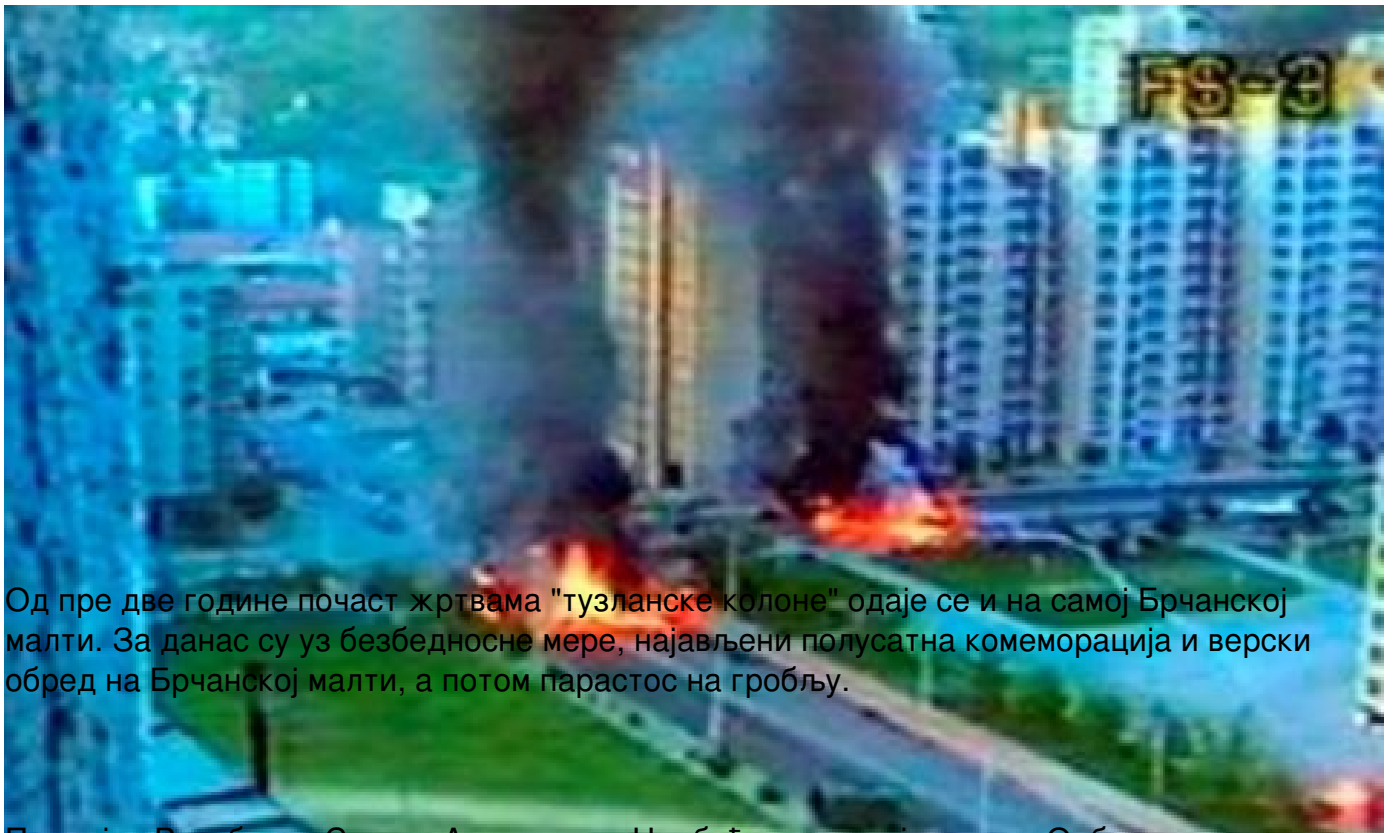

Пре двадесет година, приликом договореног повлачења 92. Моторизоване бригаде ЈНА из касарне "Хусинска буна", убијено најмање 50, а рањено 44 војника ЈНА.

Прошло је тачно 20 година од напада на колону ЈНА која се 15. маја 1992. године повлачила из Тузле, у којем је из заседе убијено најмање 50, а рањено 44 војника ЈНА.

Од пре две године почаст жртвама "тузланске колоне" одаје се и на самој Брчанској малти. За данас су уз безбедносне мере, најављени полусатна комеморација и верски обред на Брчанској малти, а потом парастос на гробљу.

Премијер Републике Српске Александар Џомбић подржао је одлуку Одбора за неговање традиције ослободилачких ратова Владе РС да се и ове године обележи годишњица страдања војника бивше ЈНА у Тузли у мају 1992. године.

"То је прилика да одамо помен и да се сетимо жртава злочина који се догодио 15. маја 1992. године у Тузли, када су у мучком нападу убијени припадници ЈНА", истакао је Џомбић.

Злочин "тузланска колона" је извршен 12 дана после сличног напада у Добровољачкој

улици у Сарајеву, у којем су "зелене беретке", "Патриотска лига" и Територијална одбрана БиХ убиле 42 припадника ЈНА.

Напад на 92. моторизовану бригаду, која се повлачила из касарне "Хусинска буна" са око 200 моторних возила и око 600 старешина и војника, извели су 15. маја 1992. године припадници локалне Територијалне одбране и полиције, уз помоћ паравојне формације "зелене беретке".

Према споразуму о мирном повлачењу ЈНА са територије БиХ, а на основу договора команданта касарне пуковника Милета Дубајића и локалних власти, евакуација је требало да почне у 15 часова, али су локалне власти исценирале спор око предаје дела наоружања ТО Тузла.

Касније ће се испоставити да је то био део плана за размештање снајпериста на правцу повлачења ЈНА и месту заседе.

Да је напад на колону ЈНА унапред добро планиран и припреман показале су и запреке на путевима, копање ровова, израда заклона, истурање јежева и крстила на пут и извлачење нагазних мина на канапу.

Добро испланирани масакр

После преговора у којима је постигнут компромис, евакуација касарне почела је у 19 часова. У тренутку, када је последња трећина колоне, долазећи из Скојевске улице, пролазила раскрсницу Брчанска малта, по њој је из околних зграда и заклона осута паљба ватреним оружјем, "зољама" и другим запаљивим средствима.

У експлозијама и пламену на лицу места живот су изгубила 32 војника, а повреде су биле тако тешке да је сутрадан у болници само седам жртава могло бити идентификовано.

Распоређени снајперисти, прво су пуцали и убијали возаче војних возила да би их зауставили и блокирали даљи пролаз, а онда су пуцали у војнике и санитетско особље, који су тако опкољени били лака мета.

Припадници ТО Тузла затим су ишли дуж заустављене колоне и рањене војнике брутално ликвидирали у возилима. На путу за болницу у санитетском возилу побијено је 17 рањеника ударцима чекића у чело, тела осталих су ноћу одвезена на градску депонију и затрпана булдожером.

На аудио записима забележено је како дежурни у Оперативном штабу јавне безбедности Тузла Илија Јуришић наређује напад на колону наводећи притом и команде као што су "пуцај" и "не доводи", из чега се може закључити да није желео заробљенике.

Без правде за жртве

Хашки трибунал је у случају "тузланска колона", за четири особе дао ознаку "А", што значи да је на основу достављених доказа утврђено да постоји кривично дело ратног злочина и довољно доказа да се те особе процесуирају.

Међутим, Тужилаштво БиХ је, децембра 2009. године прекинуло истрагу против ратног градоначелника Тузле Селима Бешлагиха и других у случају "тузланска колона".

Старешина МУП-а БиХ Илија Јуришић је за ратни злочин у Тузли првостепеном одлуком Окружног суда у Београду, септембра 2009. године осуђен на 12 година затвора, а 2010. године је ту одлуку поништио Апелациони суд па је у току ново суђење у Специјалном суду у Београду.

Јуришић је првостепеном пресудом у Окружном суду био проглашен кривим због употребе недозвољених средстава борбе.

Терети се да је као старешина МУП-а и дежурни Оперативног штаба Јавне безбедности Тузла, по наредби надређеног официра, бошњачко-хрватским јединицама наредио напад на колону ЈНА која се мирно повлачила из тог града.

Поновљено суђење Јуришићу почело је у Специјалном суду у Београду, јула 2011. године.

Највећи број припадника ЈНА убијених у Тузли, на пределу који носи име Брчанска малта, сахрањен је на гробљу Пучиле у том граду.

Тада је, према првостепеној одлуци Већа за ратне злочине Окружног суда у Београду, у процесу против Јуришића, убијено најмање 50 припадника ЈНА, уништена су видно обележена санитарска возила, а најмање 44 особе су рањене.

Медији у Републици Српској наводили су да је, према подацима које су прикупиле власти РС утврђено да је у нападу на колону ЈНА на Брчанској малти убијено 59 војника, а око 150 је рањено или заробљено.

Према подацима појединих медија и других извора из Федерације БиХ, "биланс битке је 160 погинулих и 200 рањених војника ЈНА".

(РТС)